

II.

Aan overeenkomst tusschen de schimmel van MUIJS en monilia albicans uit morphologisch en kultuur-physiologisch oogpunt beschouwd, wordt door DE NEGRI blijkbaar niet getwijfeld. Maar, zoo vraagt mijn geachte opponens, hebt gij de schimmel in kwestie wel serologisch onderzocht? Want is er op dat punt afwijking, dan moet het een nieuwe soort zijn. En daarop antwoord ik: neen, dan houd ik de schimmel hoogstens (d. w. z. als dat serologisch verschil ook werkelijk wat beteekent) nog slechts voor een variëteit, een physiologisch ras, van de soort *m. albicans*. Want serologische gegevens mogen ook al, als het eenige ons ten dienste staande middel, van eenig belang zijn voor de soortbeslissing bij sommige bacteriën, waar de morphologie ons wegens de eenvormigheid in den steek laat, bij hoogere organismen, zooals fungi, zelfs fungi imperfecti, mag men er m. i. niet zulk een gewichtige rol aan toekennen.

Wanneer DE NEGRI dus vraagt, of witte moniliae, gevonden in speeksel en ontlasting, óók bij mij een kansje hebben om bij de soort *m. albicans* te worden ondergebracht, dan zeg ik: bij een even groote morphologische en kultuur-physiologische overeenkomst — ja, even goed als die moniliae bij DE NEGRI een kansje hebben om als een nieuwe soort te worden ingeschreven.

Summa summarum gaat het hier om de oude, netelige vraag: wat moet men verstaan onder het begrip soort. Op dat punt zal er wel altijd verschil van opvatting blijven bestaan. *Ik* ben, door de ervaring geleerd, wat huiverig om zoo snel tot een nieuwe soort te besluiten. DE NEGRI wil het zelfs reeds doen, „wanneer afwijkingen van de reeds beschreven stammen worden vastgesteld, die wij (ik cursiveer) *niet bij machte zijn voorloopig voldoende naar waarde te schatten*”. En zij meent „dat wij dan den juisten weg bewandelen om in den chaos wegwijs te worden”. Ik meen echter, dat wij dan juist op den verkeerden weg zijn.

Zouden wij tot slot van onze gedachtenwisseling, die dan tevens een vruchtbare samenwerking zou zijn geweest, niet tot een resultaat kunnen komen? Laat ons dan afspreken om de schimmel van MUIJS, indien deze, serologisch onderzocht, voldoende afwijkingen mocht vertoonen, te noemen: *monilia (of Endomyces) albicans var. inguinalis*. Dat onderzoek zou aan DE NEGRI, als ervaren seroloog, zeker wel zijn toevertrouwd. En vermoedelijk zal de schrijver tegen zulk een toelichting bij den eens gegeven naam geen bezwaar hebben.

Utrecht, October 1917.

S. L. SCHOUTEN.

LOCO SOL. FERRI ALBUMINATA.

In het *Pharm. Weekblad* 1915, bldz. 1367, stelde de heer M. DE JONG voor, in plaats van de hoog in prijs zijnde sol. ferri albuminata de volgende mixtuur te gebruiken:

R. Solut. chlorethi ferrici. 3½ gr.
 Sirupi simplicis. 50 gr.
 Ol. cinnamomi gtt. 2
 Ammoniae liquid. 2½ gr.
 Aq. comm. ad cM³ 300
 gebr. als eiwitstaal.

Uiterlijk, wat kleur, geur en smaak betreft, heeft dit mengsel veel van eiwitstaal, wat waarschijnlijk de oorzaak zal geweest zijn van het veelvuldig voorschrijven van dit recept.

Chemisch beschouwd is de drank niets anders dan een oplossing van ijzerchloride, waarbij juist zooveel ammonia is gevoegd, om het ijzerchloride om te zetten tot basisch ijzerchloride, zonder dat een neerslag ontstaat. De oplossing geeft met meer ammonia een ijzerhydroxyde-neerslag, evenzoo met kaliumferrocyanide en kaliumrhodanide de bekende reacties op ferri-ion, welke aanwezigheid in de oplossing ook nog zeer duidelijk blijkt door den wrangen ijzersmaak van de mixtuur.

Wil men een beter vervangmiddel voor eiwitstaal, dat een aangename smaak en hetzelfde ijzergehalte bezit, dan geve men:

R. Saccharat. ferrici (3 pCt.) 17.5 gram.

Aq. comm. ad 300.

Dit is een zoet drankje, dat den wrangen ijzersmaak mist, daar geen ijzerionen aanwezig zijn. Ook zal het organisch gebonden ijzer beter opgenomen worden. Bovendien kost dit recept volgens de prijslijst der Amsterdamsche ziekenfondsen 3.5 cent en de loco sol. ferri albuminata 5 cent, een besparing dus van 30 pCt..

Amsterdam, 27 September 1917.

D. VAN OS, *apotheker*.

WENKEN OP HET GEBIED DER GESLACHTSZIEKTEN.

Met dankbaarheid maak ik gebruik van de bereidwilligheid der redactie, ter toelichting van de advertentie over de „Wenken op het gebied der geslachtsziekten” een stukje op te nemen.

Bij de bestrijding der geslachtsziekten zal de juiste behandeling steeds een zeer belangrijke plaats innemen. Waar deze en bij syphilis en bij gonorrhoe meestal hooge eischen stelt aan het geduld en de volharding zoowel van arts als van patiënt, en onvoldoende behandeling en onvolkomen genezing zoovele gevaren voor lijders en omgeving beteekenen, moet steeds weer de aandacht hierop uitdrukkelijk gevestigd worden. Dit bedoelen de „Wenken”: de raadgevingen van den behandelenden geneesheer nog eens met nadruk herhaald en onderstreept te zien door een autoriteit als een vereeniging tot bestrijding der geslachtsziekten. Met opzet is hierin alles vermeden, wat den aard der behandeling betreft, en wordt alleen gewezen op het gevaarlijke der ziekten en het noodzakelijke eener afdoende behandeling: op de lijders en op den behandelenden geneesheer rust in dezen een groote verantwoordelijkheid; hierop steeds weer te wijzen, is ons doel.

Exemplaren ter uitreiking aan patiënten of ter kennismaking worden op aanvraag verzonden in elk gewenscht aantal door

Utrecht, October 1917.

Stationstraat 13

TH. M. VAN LEEUWEN,

*secretaris van de Ned. Ver. tot bestrijding
der geslachtsziekten.*

BERICHTEN.

BUITENLAND.

NEW-YORK. — **Waarschuwing tegen pleisters.** Het gezondheidsdepartement heeft een waarschuwing uitgevaardigd tegen het gebruik van pleisters, waarvan niet is gewaarborgd, dat zij aan de voorschriften der pharmacopee voldoen. Wel heeft het onderzoek van verschillende ten verkoop aangeboden pleisters in de laboratoria van den dienst meestal geen tetanuskiemen aangetoond, maar de uitzonderingen wetigen een waarschuwing, vooral tegen pleisters, die op straat te koop worden aangeboden (*Med. Record*).

SOFIA. — **Geneeskundige faculteit.** Nog in dit jaar zal volgens de *Münch. med. Wochenschr.* de nieuwe geneeskundige faculteit worden geopend.

MÜNCHEN. — **Luther en de geneeskunde.** De *Münch. med. Wochenschr.* van 25 September bevat een verhandeling van H. PETERS over de verhouding van LUTHER tot de geneeskunde. Enkele grepen uit het belangwekkende opstel mogen hier volgen. De vraag, of het geoorloofd is, bij ziekten geneesmiddelen uit de apotheek te gebruiken, beantwoordt LUTHER aldus: „Eens vroeg mij onze burgemeester, of het tegen God is, artsenij te gebruiken, want dr. CARLSTADT had openlijk gepredikt: wie ziek is, moest geen medicijnen gebruiken, maar het aan God overlaten en